

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **S. S.**, zastoupený JUDr. Bc. Marcelou Oškrdovou, advokátkou se sídlem Národní 416/37, Praha 1, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2021, č. j. CPR-33041-3/ČJ-2020-930310-V235, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2021, č. j. 20 A 3/2021 - 29,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se** odkladný účinek **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy svým rozhodnutím ze dne 16. 9. 2020, č. j. KRPA-212589-16/ČJ-2020-000022-SV, uložilo žalobci správní vyhoštění, přičemž stanovilo, že po dobu 1 roku mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a to podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolal k žalovanému, který však jeho odvolání v záhlaví citovaným rozhodnutím zamítl.

[2] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného brojl žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti rozsudku městského soudu (dále jen „napadený rozsudek“) podal kasační stížnost a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svou žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti opřel o dva důvody.

[4] Stěžovatel zaprvé uvádí, že pandemie koronaviru COVID-19 způsobuje nejistotu v otázce návratu stěžovatele v případě rozhodnutí o zrušení napadeného rozsudku. Jeho faktický návrat by totiž mohl být zmařen v důsledku opatření přijímaných v souvislosti

s šířením COVID-19, a proto považuje za vhodné, aby mohl na území České republiky zůstat až do rozhodnutí o kasační stížnosti. Ukrajina patří mezi země s velmi vysokým rizikem nákazy a v případě, že by byl napadený rozsudek zrušen, stěžovateli by s největší pravděpodobností nebylo uděleno vízum pro návrat zpět.

[5] Stěžovatel zadruhé uvádí, že odkladný účinek je nezbytné přiznat vzhledem k jeho ústavně zaručenému právu na spravedlivý proces, tedy právu vystupovat v řízení před soudem osobně, být v kontaktu se svou zástupkyní a udělovat jí konkrétní pokyny pro výkon zastoupení. Odkazuje se na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 3 Azs 309/2017 - 26, a ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, a zdůrazňuje, že umožnění jeho pobytu na území ČR do doby rozhodnutí o kasační stížnosti se nijak nedotýká práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

II. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

[6] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *„kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.“*

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *„soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem“.*

[8] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy.

[9] K tvrzenému zásahu do práva stěžovatele na spravedlivý proces z důvodu jeho možné nepřítomnosti na území České republiky v době řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že samotné právo účastnit se osobně řízení či být v kontaktu se svým zástupcem pro přiznání odkladného účinku nepostačuje (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 6 Azs 261/2017 - 25, či ze dne 11. 10. 2017, č. j. 6 Azs 270/2017 - 28, ze dne 13. 12. 2007, č. j. 6 Azs 367/2017 - 38). Jak Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, *„obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“.*

[10] Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, dále uvádí: *„Zákonodárce záměrně koncipoval odkladný účinek jako normu, při jejíž aplikaci musí soud vždy zvážit všechny individuální okolnosti sporné věci. Nelze proto soudní cestou výklad takového ustanovení „automatizovat“ a vytvořit speciální obecnou skupinu „privilegovaných“ případů, kde se bude odkladný účinek přiznávat bez dalšího. Jistě proto platí, že v obecné rovině nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku bez*

pokračování

dalšího ani ta skutečnost, že jinak by musel cizozemský stěžovatel vycestovat z území státu, a ztratil by tak možnost přímého kontaktu se svým advokátem v řízení o kasační stížnosti. (...) Právě uvedené platí tím spíše, pokud zákonodárce v určitých typech věcí odkladný účinek ze zákona cizincům přiznal, v jiných typech věcí naopak nepřiznal. Nelze soudním výkladem nastavit podmínky přiznání odkladného účinku tak, že je v podstatě splní každý cizinec, kterému brozí povinnost opustit území státu.“ Nejvyšší správní soud v této věci stavěl na své předchozí (byť do té doby částečně nejednotné) judikatuře, podle které by takový přístup „vedl k paušálnímu přiznávání odkladného účinku všem kasačním stížnostem směřujícím proti rozhodnutím, se kterými je spojena povinnost vycestovat z území České republiky, čímž by byla zcela popřena výjimečná povaha institutu odkladného účinku, jakož i záměr zákonodárce nepřiznat kasačním stížnostem brojícím proti takovému typu správních rozhodnutí odkladný účinek automaticky, tedy přímo ze zákona“ (srov. usnesení ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015 - 32).

[11] Nejvyšší správní soud v právě citovaném usnesení rozšířeného senátu připouští, že zájem na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti může být důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti; upozorňuje však, že tomu tak nemá být bez dalšího, ale obvykle „jen ve spojení s dalšími důvody (např. týkajícími se rodinného či soukromého života stěžovatele), nebo v návaznosti na individuální okolnosti a specifika soudního řízení v dané věci“.

[12] Tvrzení stěžovatele, že by v případě zrušení napadeného rozsudku nemohl přicestovat zpět do České republiky kvůli opatřením přijatým v souvislosti s šířením onemocnění COVID-19, nebylo dostatečně osvědčeno. Cestování z Ukrajiny do České republiky je sice spojeno s nutností podrobit se protiepidemickým opatřením, ale ani cizincům není v tuto chvíli cestování z Ukrajiny znemožněno. Z veřejně dostupných zdrojů je navíc zřejmé, že v nejbližší budoucnosti nelze reálně očekávat vydání úplného zákazu vstupu cizinců na území České republiky. Nejvyšší správní soud bude o kasační stížnosti stěžovatele rozhodovat v nejbližších týdnech, takže ani hypotetická změna situace ve vzdálenější budoucnosti nemůže stěžovateli způsobit újmu na jeho právech. Kdyby ovšem došlo k zásadní změně okolností, může Nejvyšší správní soud na základě nového návrhu rozhodnout o odkladném účinku jinak.

[13] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že výkon, resp. jiné právní následky rozsudku krajského soudu pro stěžovatele nepředstavují bezprostředně hrozící újmu na jeho právech, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Není proto splněna hned první podmínka pro přiznání odkladného účinku podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Jak ostatně uvedl Nejvyšší správní soud v citovaném v usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 – 38, „pomine-li rozšířený senát e-mailovou komunikací, v současnosti jsou vedle telefonického spojení (které, jde-li o přeshraniční hovory, vskutku může být drahé) všeobecně dostupné rozličné mobilní aplikace umožňující jednoduché posílání zpráv, připojených dokumentů či dokonce videohovory. Tyto aplikace jsou dnes již samozřejmou součástí (bezplatné) komunikace. Po stěžovateli lze jistě požadovat vyvinutí alespoň nějaké snahy, aby i po eventuálním odjezdu z ČR zůstal v kontaktu se svým advokátem.“

[14] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

zamítl. Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti však Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí předběžné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. června 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu